

KRUS podpowiada jak zapobiegać wypadkom przy pracy w rolnictwie

krus

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Rolniczego prowadzi ustawiczne działania mające na celu ograniczenie wypadków w rolnictwie. Służą temu między innymi tematyczne kampanie prewencyjne, opracowane na podstawie statystyki najczęstszych przyczyn wypadków, jakie występują podczas pracy w gospodarstwie. Na podstawie przeprowadzonej analizy wyodrębniono 5 kampanii tematycznych:

1. „Nie ryzykujesz gdy znasz i szanujesz”;
2. „Rola rolnika by upadku unikał”;
3. „Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz”;
4. „Rolnikowi nie daj się kleszczom”;
5. „Kości i stawy też rolnika sprawy”.

Opolski KRUS w cyklu 5-częściowym przekaże szczegółowe informacje na temat każdej z wyżej

wymienionych kampanii. Materiał ten stanowić będzie kompletny zestaw przyczyn oraz zaleceń do stosowania w bieżącej pracy rolnika.

Część I - „Nie ryzykujesz gdy znasz i szanujesz”

Działania mają na celu zwrócenia uwagi na sposoby zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym rolników, związanym z obecnością zwierząt w gospodarstwach rolnych. Większość zdarzeń dochodzi podczas codziennej obsługi zwierząt: zadawania karmy, udoju, zabiegów zoohigienicznych, czyszczenia pomieszczeń inwentarskich w obecności zwierząt oraz przepędzania lub załadunku zwierząt na środki transportu. Wypadki z grupy „uderzenie, przygniecenie i pogryzienie przez zwierzęta stanowią drugą pod względem liczebności grupę nieszczęśliwych zdarzeń, którym ulegają rolnicy.

Przyczyny tych zdarzeń to:

- narowistość i agresja zwierząt, niewynikające z ich fizjologii (np. z rui, pierwszej laktacji, porodu, zapalenia wymion itp.);
- niewłaściwy sposób obsługi zwierząt, w tym niezachowanie szczególnej ostrożności przy obsłudze zwierząt niebezpiecznych;
- niezapewnienie zwierzętom dobrostanu (nadmierne zagęszczenie, brak dostępu do paszy, wody i wybiegów) i wynikająca z tego agresja zwierząt;
- nieznajomość zachowań (behawiorystyki) zwierząt;
- zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem;
- wejście pomiędzy zwierzęta bez ich uprzedzenia np. głosem;
- nieużywanie przy obsłudze zwierząt poskromów, płyt przepędowych itp.

Niewielu rolników postrzega zwierzęta hodowlane jako źródło zagrożenia, rocznie dochodzi do poważnych wypadków, a nawet śmierci, często spowodowanych nieznajomością ich naturalnych zachowań oraz niezapewnieniem dobrostanu.

Rolniku pamiętaj!

- uprzedzaj zwierzęta głosem, gdy się zbliżasz;
- nie wchodź między zwierzęta bez ostrzeżenia;
- jeśli wchodzisz między zwierzęta, osławaj je dotykiem;
- nie podchodź bez ostrzeżenia do zwierząt od tyłu;
- nie pracuj ze zwierzętami po spożyciu alkoholu;
- nie pozwalaj na bezmyślne drażnienie zwierząt i znęcanie się nad nimi;
- zachowaj szczególną ostrożność podczas pracy ze zwierzętami silnymi, np. ogierami i karmiącymi matkami, koźmi młodymi lub po dłuższym okresie bezczynności;
- usuwaj ze stada zwierzęta narowiste lub wyjątkowo złośliwe;
- do wyprowadzania buhaja używaj drążka zakładanego do kółka nosowego; jeżeli zwierzę jest bardzo silne lub rozdrażnione, skorzystaj z pomocy drugiej osoby; pamiętaj o założeniu na stałe na głowę buhaja mocnego, skórzanego kantara;
- do wyprowadzania zwierząt na pastwisko używaj gładkich (pozbawionych węzłów), mocnych linek, powrozów lub łańcuchów; nie okręcaj ich wokół dłoni;
- aby nie pokaleczyć siebie i zwierzęcia, nie używaj łańcuchów naprawianych prowizorycznie, np. związanych drutem;
- podczas zabiegów weterynaryjnych i pielęgnacyjnych (korekcja racic, kopyt, rogów) używaj poskromu; w razie potrzeby korzystaj z pomocy drugiej osoby;
- do transportu zwierząt używaj przystosowanych do tego celu przyczep (o mocnych wiązaniach i odpowiednio wysokich burtach), a do wyprowadzania zwierząt – dostatecznie szerokich,

wyposażonych w boczne bariery pochylne.

Obsługa zwierząt wiąże się również z ryzykiem chorób odzwierzęcych. Można się nimi zarazić poprzez kontakt z skażonym nawozem, wodą, ziemią, paszą, śliną. Zapobieganie chorobom odzwierzęcym polega na zachowaniu właściwych zasad higieny, dlatego:

- wydziel, najlepiej w budynku inwentarskim, pomieszczenie, w którym mógłbyś myć ręce, przebierać się i przechowywać odzież roboczą;
- ze zwierzętami pracuj w odzieży przeznaczonej wyłącznie do tego celu, pamiętaj, że zwierzęta mogą źle reagować na intensywny zapach (np. perfum, alkoholu, środków ochrony roślin, itp.);
- myj starannie ręce przed pracą i po jej zakończeniu;
- nie zapominaj o umyciu rąk, wymienia i dojarki przed rozpoczęciem udoju - mleko łatwo zakazić, jest bowiem dobrą pożywką dla bakterii;
- dbaj o czystość pomieszczeń inwentarskich, co najmniej dwa razy w roku, wczesną wiosną i jesienią, gruntownie je oczyszczaj, maluj i odkażaj wapnem;
- wybiegi dla zwierząt, drogi na pastwisko, gnojownie lokalizuj poza podwórzem;
- jeśli kontaktujesz się z chorymi zwierzętami, szczególnie starannie dbaj o higienę osobistą, a o chorobie natychmiast powiadom służby weterynaryjne;
- w razie stwierdzenia u zwierząt choroby zakaźnej, pracuj bezwzględnie w rękawicach ochronnych (np. gumowych), a w przypadku chorób przenoszonych drogą oddechową (np. gruźlicy, wąglika, gorączki Q) - pamiętaj o używaniu półmasek i okularów ochronnych;
- w przypadku stwierdzenia u zwierząt choroby zakaźnej, szczególnie starannie odkażaj pomieszczenia, wybiegi, urządzenia i sprzęt oraz odzież używaną przy ich obsłudze, usuwaj i odkażaj lub niszc (pal) ściółkę z otoczenia chorych czy padłych zwierząt oraz resztki paszy;
- dopilnuj, aby wszystkie osoby, które kontaktowały się z chorymi zwierzętami lub produktami pochodzącymi od nich, np. mlekiem, mięsem, jajami, poddały się badaniom lekarskim;
- ze zwierzętami chorymi i padłymi postępuj zgodnie z zaleceniami służb weterynaryjnych.
- podczas uboju noś gumowe buty, rękawice, fartuch ochronny oraz półmaskę.

Opolski KRUS zachęca do przeczytania kolejnej części cyklu informacyjnego!

Opracowała:

Joanna Skuratowicz

Kierownik Samodzielnego Referatu Prewencji,

Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego w Opolu